

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2022

INNEHÅLL

Inledning	3-4
Vår verksamhet	
• Opinion	5
• Östgruppen i media	6
• Östgruppen som expert	7
• Manifestationer och aktioner	8-9
• Hemsidan och sociala medier	10
• Östpodden och IÖST.NU	11-12
• Globala torget	13
• Seminarie- och mötesprogram, Belarus	14-15
• Seminarie- och mötesprogram, Ukraina	16-17
• Enskilda seminarier	18
Föreningsarbete	
• Årsmötet	19-20
• Styrelsen	20
• Medlemmar	21
• Personal och kansli	22-23

När undertecknad tillträdde som ny ordförande i december var det efter en intensiv tid av organisatoriska förändringar. Östgruppen har nu en tydligare uppdelning mellan kansli och styrelse men i övrigt är våra mål och prioriteringar fortsatt desamma.

Det är svårt att sammanfatta 2022 utan att ta avstamp i Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Över en natt förändrades det mesta i den region Östgruppen verkar i. Kriget har inte bara lett till ett enormt lidande för befolkningen i Ukraina och ett nytt säkerhetspolitiskt läge – det har också gjort arbetet för mänskliga rättigheter ännu farligare och svårare i samtliga Östgruppens fokusländer.

Att fortsätta ge en röst åt dessa modiga krafter har därför varit högsta prioritet. Östgruppen har bland annat arrangerat manifestationer, drivit kampanjer i sociala medier och bidragit med expertis i några av landets största nyhetskanaler. Under året har ett flertal människorättsförsvarare även besökt Sverige, vilket såklart bidragit till att sprida ytterligare kunskap och förståelse om den situation som råder.

Glädjen var givetvis stor när både ryska Memorial och belarussiska Vjasna – Östgruppens nära vänner sedan många år – fick motta Nobels fredspris tillsammans med ukrainska Center for Civil Liberties. Symboliken att ge fredspriset till dem alla tre är stor. De tre pristagarna förenas i sitt arbete med att samla in, dokumentera och sprida information om kränkningar av mänskliga rättigheter – ett arbete som kommer att vara avgörande för att nå långsiktig fred och demokrati i regionen. Priset är också ett bevis på att Östgruppens långsiktiga och målmedvetna arbete ger resultat.

Mot slutet av året nåddes Östgruppen av beskedet att den nya regeringen minskar anslaget till informationsverksamheten med 87 procent. Beslutet som togs med omedelbar verkan innebar att vi behövde minska personalstyrkan och nu får helt andra förutsättningar att bedriva vårt opinionsbildande arbete.

Med de ideella krafter som bidrog till att så många aktiviteter kunde genomföras under 2022, är vi dock övertygade om att vi kommer att vara en viktig kraft även under kommande år.

På följande sidor redogör vi mer detaljerat för vårt arbete och vad vi uppnått under 2022.

Stort tack för ert engagemang!

Malin Fagerberg Wikström
ordförande Östgruppen

Vår verksamhet

Den mest avgörande händelsen under 2022 var utan tvekan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Östgruppens opinionsarbete under året har speglat detta faktum.

Under året arbetade Östgruppen mycket aktivt med opinionsbildning, och precis som tidigare år genomsyrades detta arbete av ambitionen att lyfta människorättsförsvare i det offentliga samtalet och verka för att de får en prioriterad plats på den politiska dagordningen. Därutöver agerade vi aktivt i enskilda aktuella sakfrågor.

Ett kvitto på Östgruppens framgångsrika opinionsarbete fick vi när vi tilldelades Svenska Freds- och skiljedomsförningens utmärkelse Eldh-Ekblads fredspris. Svenska Freds skriver i sitt pressmeddelande om utmärkelsen att Östgruppen under många år har varit "en tydlig röst och stark opinionsbildare för civilsamhällets avgörande betydelse för demokrati och mänskliga rättigheter. I samband med Rysslands invasion av Ukraina den 24 februari 2022 initierade Östgruppen en blyxtaktion i protest mot kriget med tal utanför den ryska ambassaden i Stockholm."

Vidare kom Östgruppens dåvarande ordförande Martin Uggle på andra plats i utmärkelsen "Biståndsdebattens mäktigaste", ett pris som delas ut årligen i regi av branschtidningen Global Bar Magazine. Östgruppens tf. kanslichef Jennifer Sjöo och tf. verksamhetschef Paulina Kluge bjöds även in till talmannens höstmiddag i riksdagshuset, under vilken temat var mänskliga rättigheter.

Bland de konkreta frågor som stod i fokus för Östgruppens opinionsarbete 2022 återfinns fördömandet av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, den ryska antikrigsrörelsen och politiska fångar i Belarus. Vad gäller det sistnämnda publicerades det under året en webbaserad rapport om politiska fångar i Belarus. Rapporten beskriver definitionen av politiska fångar i Belarus, samt hur det går till när en person erkänns som politisk fånge i landet.

Östgruppen har figurerat flitigt i media under året och företrädare för Östgruppen har kommenterat utvecklingen i våra fokusländer i SVT, SR (Studio Ett, Kulturnytt, Nyheter), DN, SvD, TV4, ETC, Expressen-TV, OmVärlden, för TT, och Flamman. Bland annat kommenterade Östgruppens Maria Hamberg och Philipp Galtsov vid två olika tillfällen den ryska mobiliseringen och möjligheterna för ryska krigsvägrare att ta sig till EU i Studio Ett i Sveriges Radio.

I samband med demonstrationen "Stoppa aggressionen! Solidaritet med Ukraina" den 24 februari gav Östgruppens Philipp Galtsov en kommentar till TT Nyhetsbyrån som citeras bl.a. Aftonbladet, Göteborgs Posten och flera stora medier.

Nobels Fredspris 2022

Nobels fredspris 2022 gick till människorättsaktivisten Ales Bjaljatski från Vjasna i Belarus, ukrainska Center for Civil Liberties och ryska Memorial. I samband med att priset tillkännagavs den 10 oktober medverkade tf verksamhetschef Paulina Kluge i Studio Ett för att kommentera priset och berätta om Ales Bjaljatski som suttit fängslad sedan 14 juli 2021.

Den 10 december var Paulina Kluge med i direktsändning i SVT direkt från Nobelbanketten för att kommentera fredspriset i en intervju med Jessika Gedin.

Där betonades bland annat det symboliska värdet med att ge priset till representant/organisationer från just Ukraina, Belarus och Ryssland.

Det är en tydlig signal till hela civilsamhället att de behövs, och vikten av att de arbetar tillsammans över gränserna. Samtalet tog också upp hur viktigt erkännandet är för Ales Bjaljatski, som suttit fängslad för sitt arbete för mänskliga rättigheter sedan 14 juli 2021.

Fredspriset blir ett konkret bevis på att omvärlden inte har glömt bort honom utan följer det som sker på nära håll och kan ge extra kraft och energi i en mycket svår situation.

Generellt kan noteras att Östgruppen idag ses som en etablerad expertröst när det gäller samhällsutvecklingen i Östeuropa. Det innebär att vi ofta efterfrågas av massmedier, men även anlitas som föreläsare och paneldeltagare i seminarier.

Ett exempel på detta är att Martin Uggla under året har hållit föreläsningar på kurser om Ryssland och Belarus vid Stockholms universitet, och även föreläst i flera andra sammanhang, framför allt om utvecklingen i Belarus. Östgruppens landansvariga för Ryssland och Ukraina höll även en lunchföreläsning för Folke Bernadotteakademien i oktober om hur civilsamhället i bägge länderna påverkats av krigsutbrottet.

Utöver föreläsningar har Östgruppens anställda medverkat i flertalet panelsamtal och seminarier under året. Ett av dem var "När kriget tar slut" på MR-dagarna i Örebro. Seminariet arrangerades av Föreningen Ordfront och OSSE – nätverket i Sverige. I panelsamtal medverkade även SVT:s Ukrainakorrespondent Elin Jönsson,

Jakob Hedenskog från SCEUUS (Centrum för Östeuropa studier) och Roman Horbyk, medieforskare vid Södertörns Högskola.

Östgruppens anställda har även medverkat i flertalet poddar under året, däribland poddar producerade av Blank Spot, Kvinna till Kvinna, ForumCiv, Reportrar utan gränser och Utrikespolitiska Institutet.

I december arrangerade Europaparlamentets kontor i Sverige ett seminarium med fokus på hur EU bäst kan stödja det ukrainska folkets kamp för frihet och demokrati. Seminariet arrangerades i anslutning till prisceremonin för Sacharovpriset 2022 som tilldelades Ukrainas befolkning. Östgruppens ordförande Malin Fagerberg Wikström medverkade i seminariet.

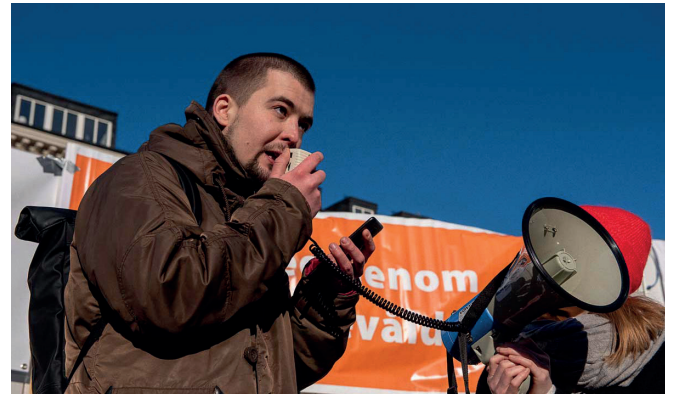
Vi har även fungerat som rådgivare till aktörer som bedriver verksamhet i regionen samt guidat exempelvis journalister, lärare och akademiker till kunskap och kontakter. Bland annat har en av de ukrainska organisationer som vi tipsat journalister om medverkat i Studio Ett på Sveriges Radio.

Den 20 februari var vi medarrangörer för en demonstration mot de ryska krigsförberedelserna och med krav på en fredlig lösning. Demonstrationen genomfördes på Odenplan i Stockholm och arrangerades tillsammans med Svenska Freds. Vi fördömde den ryska regimens aggressiva agerande i Ukraina och förtrycket mot ryska demokrati- och människorättsaktivister.

Östgruppens Philipp Galtsov talade på demonstrationen där han uppmanade till att visa solidaritet med Ukraina, samt det ryska och belarusiska civilsamhället. En inspelning av talet publicerades på Östgruppens YouTube-kanal.

Den 24 februari agerade vi snabbt på Putins beslut att invadera Ukraina och arrangerade en manifestation på Norra Bantorget i Stockholm, med ett efterföljande demonstrationståg mot ryska ambassaden. Cirka 900 perso-

ner deltog. Bland talarna fanns svenska riksdagsledamöter, fackliga ledare och representanter från den ukrainska diasporan i Sverige. Vi krävde införande av hårda sanktioner mot Putin och hans regim, akutstöd till Ukraina och det ukrainska civilsamhället, samt stöd till ryska och belarusiska anti-krigsrörelser.

Den 2 mars 2022 arrangerade vi demonstrationen "Sverige i solidaritet med Ukraina", då cirka 4000 personer samlades på Sergels torg i Stockholm. Talarlistan bestod av Sveriges biståndsminister, partiledare, journalister, skådespelare, författare, aktivister och civilsamhällsorganisationer. Vi krävde och fortsätter att kräva att ryska trupper omedelbart lämnar Ukraina samt lyfte hur viktigt det är att stötta det ukrainska civilsamhället.

Den 4 maj demonstrerade vi tillsammans med initiativgruppen "Stoppa Putins krig" (nu "Ryssland ut ur Ukraina") till stöd för Ukraina, och visade även vårt stöd för den belarusiska och ryska demokratiska oppositionen. Demonstrationen genomfördes på Fria

Ukrainas plats vid ryska ambassaden. I sitt tal uppmanade Philipp Galtsov från Östgruppen att "Glöm inte de som trots alla risker fortsätter sin kamp för fred, demokrati och mänskliga rättigheter i Belarus och Ryssland. Sprid information, skriv brev till politiska fångar, visa solidaritet. Gå in på Östgruppens hemsida ostgruppen.se och skicka en hälsning till den fängslade belarusiska människorättsförvararen Marfa Rabkova." Cirka 200 personer deltog i demonstrationen.

Den 9 maj arrangerade vi manifestationen "Disaster Day" vid ryska ambassaden tillsammans med Ryska Antikrigskommittén i Sverige. I sitt tal uppmanade Östgruppens Philipp Galt-

sov att stötta de ryska människorättsorganisationer som fortsätter sitt arbete i Ryssland trots de risker som det innebär till följd av militärcensur och repressiv lagstiftning. Cirka 100 personer deltog.

Östgruppen.se

Hösten 2021 lanserade vi en ny hemsida. Under 2022 har den kontinuerligt underhållits och fortsatt varit under utveckling. Under årets sista veckor migrerade vi utvalda delar av inläggen på iöst.nu till hemsidan och förberedde den för att överta framtida publiceringar av nyheter, bloggposter och poddar i samband med att iöst.nu avslutas.

Hemsidan är en viktig del av Östgruppens digitala profil och har under året fortsatt fungera som ett nav i vårt utåtriktade arbete.

Sociala medier

Under 2022 har vi fortsatt att sprida information via sociala medier, med fokus på Facebook, Twitter, Instagram och Youtube. Vid årets slut hade Östgruppens Facebooksida drygt 2965 följare vilket är en ökning med nästan 650 nya följare under 2022. Bland dessa finns journalister, svenska och EU-politiker,

myndighetsarbetare, akademiker och representanter från civilsamhällsorganisationer. Organisationer som Forum-Civ, Right Livelihood, Olof Palme Center, Reportrar utan Gränser, Svenska Pen med flera har delat våra inlägg och citerat oss i sina sociala medier. Under året nådde våra inlägg och annonser på Facebook cirka 45 000 personer, vilket är en ökning på 10 procent jämfört med 2021. Cirka 7500 personer besökte vår Facebooksida under 2022.

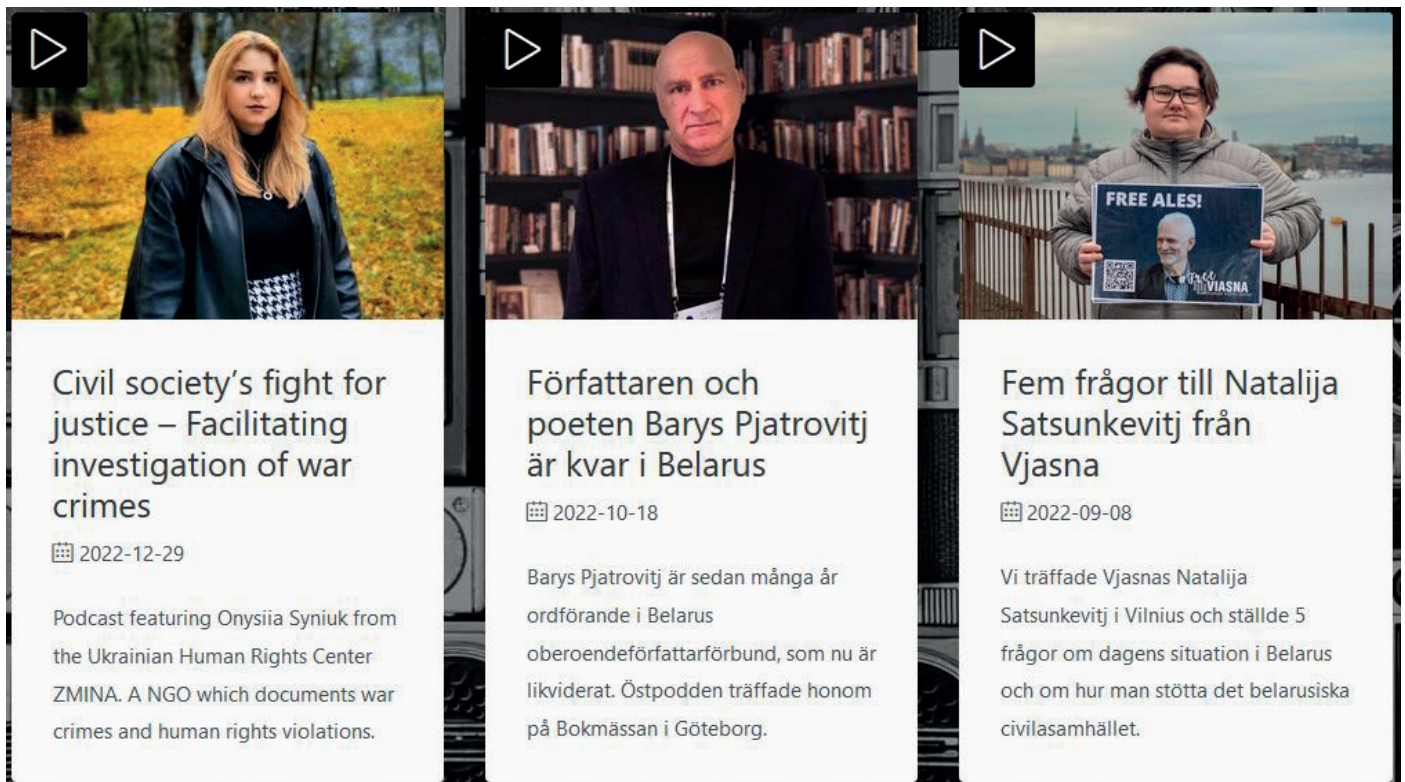
Östgruppens Twitter fick under 2022 över 160 000 visningar, vilket är en minskning på 15 procent jämfört med 2021. Bland våra nya följare på Twitter finns svenska beslutsfattare, journalister och forskare samt influencers. Under mars 2022, hade vi 38 000 visningar och över 2500 personer besökte vår Twitterprofil. Totalt har över 8000 personer besökt vårt Twitterprofil under 2022.

Östgruppens Instagram har 450 följare. Bland de nya följarna finns riksdagsledamöter, civilsamhällsorganisationer, kända svenska advokater och influencers m.fl. Över 2000 personer besökte vår Instagramprofil under 2022.

Östpodden

Under 2022 publicerade Östgruppen två avsnitt av Östpodden med fokus på Belarus och ett på Ukraina. Vidare medverkade flera av Östgruppens anställda i andra podcasts. Mer information om detta finns i avsnittet "Östgruppen som expert".

löst.nu

På iost.nu har vi fortsatt att bedriva opinion och information om människorätts-situationen i Ryssland och Belarus. Vi har även publicerat uttalanden till stöd för Ukraina. Vad gäller Ryssland har ett av de viktigare teman under året varit den skenande repressionen, motståndet mot kriget, och vad vi i Sverige kan och bör göra för de ryska människorättsförsvararna.

Vi har även publicerat ett gästlägg av en medarbetare vid valövervakningsorganisationen Golos samt en intervju med

människorättscentret Memorials nya chef. Östgruppen skrev även ett upprop till svenska myndigheter tillsammans med den ryska antikrigskommittén om behoven av att ryska regimkritiker ska kunna få visum och asyl i Sverige.

Vad gäller Belarus har vi fortsatt att uppmärksamma rättegångsprocesserna mot och fängslandet av medlemmarna från den belarusiska människorättsorganisationen Vjasna, bland annat genom en intervju med en av Vjasnas anställda, blogginlägg, gemensamma uttalanden och inom ramen för den internationella kampanjen #FreeViasna.

Gerasimov kunde suttit fängslad – i Sverige!

📅 2022-04-02 👤 Martin Ugglå

Bakom Vladimir Putin hör den ryske generalstabschefen Valerij Gerasimov och försvarsminister Sergej Sjojgu till de högsta ansvariga för kriget i Ukraina.

[LÄS MER »](#)

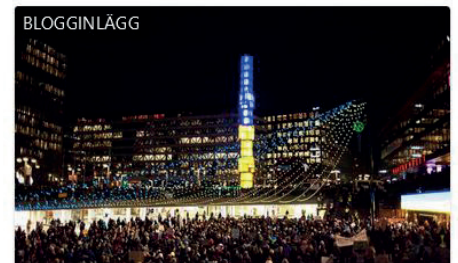

En månad sedan det fullskaliga kriget i Ukraina inleddes

📅 2022-03-24

Det har gått en månad sedan Ryssland inledde sitt fullskaliga krig mot Ukraina. Fler än 3,5 miljoner människor, till övervägande del kvinnor och barn, har flytt landet. Exakta siffror över antalet döda saknas men fler än tiotusen soldater har omkommit och enligt FN:s uppgifter har cirka tusen civila dödsoffer bekräftats, däribland fler än hundra barn. Det som sker är en enorm tragedi och den berör oss alla.

[LÄS MER »](#)

En månad av mörker. Och ljus.

📅 2022-03-24 👤 Jon Fridholm

Idag är det en månad sedan Ryssland inledde sitt totala krig mot Ukraina. Fler än 3,5 miljoner människor, till övervägande del kvinnor och barn, har flytt landet.

[LÄS MER »](#)

Seminarier

Under Littfest, en litterarutfestival som går av stapeln i Umeå, arrangerade Östgruppen tre seminarier. Tillsammans med Rädda Barnen, Olof Palmes Internationella Center och Littfest arrangerades ett seminarium om kriget mot Ukraina. Medverkade gjorde Kateryna Babkina, författare och journalist från Ukraina (via [länk](#)); Martin Ugglå, Östgruppen; Jade Legrand, Rädda Barnen; Anna Sundström, Olof Palmes Internationella Center. Seminariet besöktes av cirka 70 personer.

Ett seminarium om Belarus behandlade ett civilsamhälle och opposition i exil, kultursektorns syn på motståndet mot diktaturen och vilka förutsättningar de har för att fortsatt bedriva sitt arbete, samt ickevåld som motståndsmetod. Medverkade gjorde Martin Ugglå, Östgruppen; Ingvar Rönnbäck, forskare; Nadya Kandrusovitj-Sjydouskaja, översättare och barnboks förläggare (via [länk](#)) och Lesia Rudnik, ordförande Sveriges Belarusier (via [länk](#)). Seminariet besöktes av cirka 115 personer.

I ett seminarium med fokus på det fria ordet och berättandets gränser i Ryssland, dess utveckling och situationen idag medverkade Ljudmila Ulitskaja, rysk författare (Ersatz) (via [länk](#)) och Martin Ugglå från Östgruppen. Seminariet besöktes av cirka 90 personer.

Gymnasieprogrammet

Under Littfest och Bokmässan i Göteborg arrangerades ett gymnasieprogram av Globala Torget i vilket Östgruppen deltog tillsammans med primärt andra civilsamhällesorganisationer. Gymnasieprogrammet riktar sig mot elever från gymnasieskolor och besöktes av sammanlagt cirka 600 elever. Östgruppens program fokuserade på yttrande- och föreningsfrihet i våra fokusländer.

Efter gymnasieprogrammet på Littfest i Umeå intervjuades Martin Ugglå och elever som deltagit i programmet i Kulturnytt i P1.

Seminarie- och mötesprogram, Belarus

Till det första av årets planerade seminarie- och mötesprogram med Belarusfokus bjöd vi hit Andrej Jahorau. Andrej är analytiker på Center for European Transformation, Svjatlana Tsichanouskajas rådgivare i biståndsärenden och ledamot i den belarusiska nationella plattformens koordinationskommitté i det Östliga partnerskapets Civilsamhällesforum. Sedan sommaren 2021 befinner han sig i exil i Warszawa.

Den 10 maj arrangerades först ett möte för Östgruppen och Andrej i Riksdagen, med Riksdagens Belarusnätverk som värd. Förutom oss deltog ett knappt tiotal ledamöter i mötet, plus två medlemmar från Belarus Folkambassad.

Senare på kvällen arrangerade vi ett samtal med Andrej i Solidaritetshuset. Medlemmar, styrelseledamöter, personal och andra intresserade var inbjudna. Samtalet övergick sedan till ett mer informellt mingel med vår gäst, med dryck, mingel och lättare förtäring.

Den 11 maj besökte vi Sidas enhet för Östeuropa där ett drygt tiotal medarbetare, inklusive enhetschef, tog emot. Även Sidas generalsekreterare Carin Jämtin deltog i mötet. Alla var väldigt nöjda med mötet. Carin Jämtin uttryckte stor tacksamhet till mötesansvarig. Efter Sida-mötet följde ett möte med belarushandläggare på Utrikesdepartementet.

Den 12 maj arrangerade vi ett lunchseminarium i Hörsalen på Sveavägen 68, i samarbete med Olof Palmes Internationella Center. Ett 20-tal personer närvarande. Vi lyfte utvecklingen sedan hösten 2020 och belyste aktuell situation i Belarus och regimens involvering i det fullskaliga ryska anfallet mot Ukraina. Det blev ett spännande samtal med mycket positiv respons från besökare i den utvärdering som gjordes på plats.

Andrej förmedlade under mötes- och seminarieprogrammet sina perspektiv på det belarusiska civilsamhällets fortsatta arbete, opinionen i Belarus och hur ett fortsatt verkningsfullt svenskt stöd borde se ut.

Besöket ledde bland annat till nyhetsinslag i Ordfront magasin. Sveriges Radios reporter Johanna Melén gjorde också en lång intervju med Andrej.

Efter att Nobelstiftelsen hade meddelat att fredspriset skulle gå till Ales Bjaljatski, Memorial och Center for Civil Liberties, bjöd vi in Alena Laptsonak och Aljaksej Koltjyn från det belarusiska människorättscentret Vjasna som Bjaljatski är ordförande för.

Avsikten var att arrangera ett mötes- och seminarieprogram med fokus på de politiska fångarna i Belarus i anslutning till Nobelprisceremonierna i Oslo och Stockholm.

I Oslo representerades Ales Bjaljatski av sin fru. När det framkom att hon inte hade möjlighet att fortsätta mötesprogrammet i Stockholm efter prisceremonierna där, fick vi i diskussion med ansvariga på UD istället med Aljaksej och Alena som representanter för Ales under programmet i Stockholm.

Eftersom det i det officiella programmet för pristagarna redan ingick ett digert mötesprogram prioriterade vi bort den delen i vårt egna program,

som istället inriktades på seminarier. I samarbete med OSSE-nätverket, ABF, Palmecentret och Sällskapet för studier av Ryssland, Central-, och Östeuropa, ordnade vi ett seminarium med fullsatt sal på ABF den 13 december med alla representanter för tre fredspristagarna.

Ett par dagar senare arrangerade vi en kväll på Whippet Lab i Stockholm med Belarustema som vi kallade "Karma Belarus" efter den belarusiska exilbar som först flyttade från Minsk till Kyiv och sedan efter det fullskaliga krigets utbrott från Kyiv till Warszawa. Vi talade om den svåra situationen i Belarus, om de fängslade medarbetarnas villkor, om exilen och de stämningar som råder i landet.

Seminarie- och mötesprogram, Ukraina

I månadskiftet november-december bjöd vi in Onysiia Syniuk som arbetar som rättslig analytiker vid det ukrainska människorättscentret ZMINA.

Under hennes vistelse i Stockholm arrangerades möten med tre svenska civilsamhälleorganisationer, Centrum för Östeuropastudier (SCEEUS), riksdagsledamöter och Utrikesdepartementet. Under samtliga möten framförde Onysiia en aktuell redogörelse av ZMINA och andra ukrainska civilsamhälleorganisationers arbete, samt vilket stöd som efterfrågas från svenska civilsamhället och beslutsfattare. Mötena var lyckade och har genererat fortsatt kontakt.

Onysiia intervjuades även av Sveriges Radios reporter Maria Persson Löfgren och Ninna Mörner, chefredaktör för Baltic Worlds. Intervjun i Baltic Worlds finns att läsa i nummer 2-4 2022.

Ett frukostseminarium arrangerades på Stadsmuseet i Stockholm. Seminariet behandlade hur det ukrainska civilsamhället arbetar för att dokumentera krigsbrott i landet och människorättskränkningar i de ockuperade områdena, samt vilka förutsättningar det finns att ställa krigsförbrytare inför rätta. Samtalet leddes av Karina Shyrokykh, docent i internationella relationer vid Stockholms Universitet. Seminariet spelades in och publicerades i efterhand i form av ett poddavsnitt.

SEMINARIE- OCH MÖTESPROGRAM, UKRAINA

Cúrsa in Subúrbio Antrali Holmiz.

Film- och (Zoom) samtal: "Enemies of the people"

Tillsammans med Right Livelihood arrangerades en digital visning av en dokumentär om Memorial. Innan filmen visades ett inspelat uttalande från Nobels Fredspristagare 2021, Dmitry Muratov, och filmen följdes av samtal mellan Stig Fredrikson, journalist och författare, och Anna Dobrovolskaja, tidigare ordförande för Människorättscentret Memorial. Cirka 125 personer deltog i evenemanget som även nådde en publik utanför Sverige. Ett stort antal frågor kom in från de som deltog.

Panelssamtal: Centraleuropa – i krigets skugga

På Europadagen arrangerades ett seminarium av OSSE-nätverket, tillsammans med Östgruppen, ABF Stockholm och Sällskapet för Studier av Ryssland, Central- och Östeuropa på ABF-huset i Stockholm. Seminariet berörde hur Rysslands angrepp på Ukraina har fått staterna och folken i östra Europa att ompröva sin hållning gentemot EU och bland annat bistår Ukraina även militärt utan att vara part i kriget och deltar i de hårda sanktionerna mot Ryssland. Medverkade gjorde Richard Swartz, mångårig skribent om Centraleuropa; Anders Blomqvist, forskare om Ungern; Katarzyna Tubylewicz, författare om Polen. Samtalet leddes av Olof Kleberg, journalist, OSSE-nätverket.

INTERNATIONELL UTBLICK

Centraleuropa - i krigets skugga

Föreningsarbete / Årsmöte

Ordinarie årsmöte

Föreningens årsmöte var utlyst till den 28 april och möteshandlingarna skickades till medlemmar den 14 april. Drygt 20 medlemmar närvarade på årsmötet.

Årsmötet antog ett handlingsprogram för de kommande årens verksamhet med ett antal justeringar vilka presenterades på årsmötet. Årsmötet beslutade om oförändrade medlemsavgifter för 2023 på 300 kronor för helbetalande medlem och till 200 kronor för pensionärer, studerande och arbetssökande. Juryn till "En fri röst – Östgruppens människorättspris" som inrättades vid årsmötet 2021 valdes: Lana Willebrand, Kristina Jubel, Paulina Kluge och Lars-Erik Öller.

Årsmötet fastställde valberedningens antal till tre personer, vilket är en ökning med en person. Samtliga val förrättades i enighet med valberedningens nomineringar och enligt följande:

- Ordförande: Nanna Holst (nyval)
- Kassör Kristina Jubel (omval)
- Ordinarie ledamöter: Inga Ollars (omval), Lana Willebrand (omval), Tariq Bacchus (omval) Ledamot: Anders Mattsson (nyval, tidigare suppleant)
- Suppleanter: Lars-Ove Jansson och Michael Sigge (båda nyval)
- Externa revisorer: Anders Slättås, ordinarie och Jenny Kindvall, suppleant, båda omval och från J A Revision AB.
- Interna revisorer: Linda Isaksson Löow, ordinarie (omval) och Eveline Tamm, suppleant (nyval)
- Valberedning: Amanda Valentin (omval), Jana Frolén sammankallande (omval) och Cecilia Ekman (nyval)

Avgående styrelseordförande Martin Ugglå, styrelseledamot Åsa Ohlsson (frånvarande) och styrelsesuppleant Alina Abdullaeva avtackades.

På grund av sjukdom kunde årsbokslutet inte färdigställas till årsmötet. I samråd med föreningens externa revisor, Anders Slättås, föreslog styrelsen att punkten ajournerades till ett av styrelsen utlyst extra årsmöte den 30 maj 2022.

Extrainsatta årsmöten

Den 30 maj 2022 genomfördes ett extrainsatt årsmöte. Vid mötet presenterades årsbokslutet, revisionsberättelser från intern samt extern revisor för 2021 och lades till handlingarna. Årsmötet beviljade 2021 års styrelse ansvarsfrihet.

Den 1 december 2023 genomfördes ett ytterligare extrainsatt årsmöte i syfte att genomföra val av ordförande och fyllnadsval till styrelsen. Valberedningen föreslog Malin Fagerström Wikström, som tidigare arbetat på Östgruppen och med ett stort engagemang för mänskliga rättigheter i Östeuropa, till ordförande. Val av ordförande och styrelseledamot förrättades enligt följande:

- Ordförande: Malin Fagerström Wikström (nyval)
- Fyllnadsval ordinarie ledamot: Nanna Holst (nyval, tidigare ordförande)

Efter mötet presenterade journalist och författaren Stig Fredrikson sin nya bok "Sista ordet. Ryska regimkritiker mot makten" och kvällen avslutades med en gemensam middagsbuffé.

Styrelsen

Styrelsen har under 2022 haft 11 möten. Styrelsen ansvarar för föreningens verksamhet mellan årsmötena och är också formell arbetsgivare. De fattar bland annat beslut om anställningar, budget, verksamhetsplan och bidragsansökningar samt förbereder årsmötet.

Den 3-4 september hade styrelse och personal gemensamma upptaktsdagar på Utö. Vi diskuterade främst kommande års verksamhetsplan, ett dokument som utvecklats mycket under senare år, men fokuserade även på att diskutera styrelsens roll och Östgruppens ställningstagande i sakfrågor. Vi hann även med en gemensam aktivitet i form av trekamp där vi tävlade i segway, prickskytte och sumobrottning.

Medlemsmöten

Under 2022 arrangerades två medlemsmöten.

Den 14 mars 2022 arrangerades ett möte Solidaritetshuset med fokus på Ukraina. Via länk från Ukraina deltog Kyivborna Aleksandr och Olga Parhomenko som berättade om situationen i staden och om hur de hjälpte sina grannar att överleva invasionen.

Östgruppens Jon Fridholm och Anders Mattsson som besökte Ukraina i november 2021 delade med sig av sina erfarenheter från resan och möten med ukrainska människorättsförsvarare. Östgruppens Philipp Galtsov berättade om de pågående antikrigsprostesterna i Ryssland och gav medlemmar konkreta tips om hur en kan stötta ryska fredsaktivister. Mötet var ett hybridmöte med personer som deltog både på plats och via Zoom. 24 personer deltog i mötet.

Den 14 juni arrangerade vi ett medlemsmöte om den ryska antikrigsrörelsen. Till mötet bjöds Ljuba Timonina från Feministiska antikrigsrörelsen, som uppmärksammats för sina protester i Ryssland, in.

Ljuba berättade om deras protester i Ryssland, vilka risker det innebär och hur en kan engagera sig i och stötta freds-rörelsen. Östgruppens Philipp Galtsov berättade om fängslade fredsaktivister och hur en kan stötta dem. Östgruppens Maria Hamberg berättade om antikrigsaktioner genomförda av ryssar som flytt till Georgien samt om situationen för ryska medborgare i exil. 22 personer deltog i mötet. Maria Hamberg skrev ett referat som publicerats på iöst.nu.

Vid årets slut hade Östgruppen 158 medlemmar, jämfört med 98 i slutet av 2021.

Nyhetsbrev

Under 2022 har det skickats fem nyhetsbrev till medlemmar.

Östgruppen har fram till augusti 2022 haft 13 anställda på såväl deltid som heltid. Två långtidssjukskrivningar på deltid har fortsatt under året.

De personer som arbetat på Östgruppen är:

- Jon Fridholm – programansvarig Belarus, webbredaktör
- Philipp Galtsov – informationshandläggare, sociala medier, engagemang
- Maria Hamberg – programansvarig Ryssland
- Louise Hilmersson – handläggare information och Ryssland, kansliassistent
- Paulina Kluge – tf. verksamhetschef, kvalitetsansvarig, programhandläggare Belarus
- Tobias Ljungvall – informationshandläggare, iöst.nu och Östpodden
- Elin Ovesson – informationsansvarig, Öst-TV, bokmässan
- Jennifer Sjöo – tf. kanslichef, ekonomiansvarig, personalhandläggare
- Natalie Sterman – ekonomihandläggare
- Fred Ugglå – IT-säkerhetsansvarig, IT-tekniker
- Martin Ugglå – verksamhetschef
- Sofia Ugglå – kanslichef
- Olga Fedorina – medlemsansvarig, kansliassistent

Under våren 2022 omarbetade Östgruppen sin organisationsstruktur och i samband med omstruktureringen valde Östgruppens ansikte utåt, Martin Ugglå, och kanslichef Sofia Ugglå att avsluta sina tjänster. Även Tobias Ljungvall som arbetat som handläggare slutade i organisationen i augusti. Därmed hade Östgruppen 10 anställda resten av året. Vid årsskiftet gick Natalie Sterman som arbetat med ekonomi i pension.

Övergripande personalfrågor har skötts av en särskild arbetsgivargrupp. Där har styrelsens personalansvariga ledamöter Nanna Holst och Tariq Bacchus ingått, liksom kanslichef Sofia Ugglå och personalhandläggare Jennifer Sjöo. Även Paulina Kluge har ingått i sin roll som skyddsombud. Östgruppen är medlem i arbetsgivarorganisationen Fremia och får därigenom ett stort stöd i arbetsgivarfrågor. Därigenom är vi också anslutna till "Kollektivavtalet för tjänstemän inom civilsamhället". Fackligt skyddsombud har under året varit Paulina Kluge, men senare också Elin Ovesson.

Personalen har haft två personaldagar, i juni och december, utöver den upptakt och den temadag som genomfördes tillsammans med styrelsen (se ovan). Vid personaldagarna har vi diskuterat aktuella frågor, utvärderat verksamheten och planerat för den kommande, samt genomfört gemensamma sociala aktiviteter. I januari hade vi en städ- och röjdag då vi tillsammans gjorde fint på kansliet.

Östgruppens kansli inryms i fem kontorsrum i Solidaritetshuset, Tegelviksgatan 40 på Söder i Stockholm. I Solidaritetshuset finns också gemensamma utrymmen och service som vi delar med andra föreningar.